

DIGITALE NIEUWSBRIEF AAN DE RAAD

TITEL:

Definitieve begroting 2020 WNK Personeelsdiensten en plan van aanpak veranderingopgave inburgering

KERNBOODSCHAP:

Definitieve begroting 2020 WNK Personeelsdiensten en plan van aanpak veranderingopgave inburgering

TEKST:

Hierbij informeren wij u over de definitieve begroting 2020 van WNK Personeelsdiensten en het plan van aanpak van de veranderingopgave inburgering.

Definitieve begroting 2020 WNK Personeelsdiensten

In januari 2019 is de kadernota van WNK Personeelsdiensten aan de gemeenteraden van de regio Alkmaar aangeboden. De door de raden opgestelde zienswijzen op de kadernota zijn verwerkt in de conceptbegroting 2020. Deze conceptbegroting 2020 is in april 2019 aangeboden aan de raden met positieve zienswijzen tot gevolg.

Bij de kadernota en conceptbegroting 2020 werd uitgegaan van een bijdrage in het tekort van

€ 550.000,-. Echter op 31 mei 2019 is de meicirculaire 2019 gepubliceerd. Daaruit blijkt dat het toegekende SW budget aanzienlijk is verhoogd met als gevolg een positief effect op de bijdrage in het tekort. Het Algemeen Bestuur van WNK Personeelsdiensten heeft op 4 juli 2019 besloten dit positieve effect te verwerken in de definitieve begroting 2020 en u via deze weg hiervan op de hoogte te stellen. Hiervoor is gekozen omdat de definitieve begroting vóór 1 augustus 2019 moet worden ingediend bij de provincie. De verwachte bijdrage in het tekort is in de definitieve begroting 2020 van WNK Personeelsdiensten teruggebracht tot € 110.000,-.

Zoals u bekend is, worden er sinds juli jl. een drietal pilots uitgevoerd in het kader van een verdergaande regionale samenwerking bij de uitvoering van de Participatiewet. De uitkomst van deze pilots leidt, naar verwachting, tot besluitvorming inzake de positie van WNK Personeelsdiensten binnen de regionale uitvoeringsstructuur. En daarmee tot een aanpassing van de bedrijfsvoering.

Voor de 'begroting 2020' is de verwachte nieuwe situatie van WNK Personeelsdiensten in de regio Alkmaar als uitgangspunt genomen. Voor wat betreft de bedrijfsvoering is voornamelijk de bestaande situatie als uitgangspunt genomen.

Plan van aanpak en stand van zaken Veranderopgave inburgering (VOI)

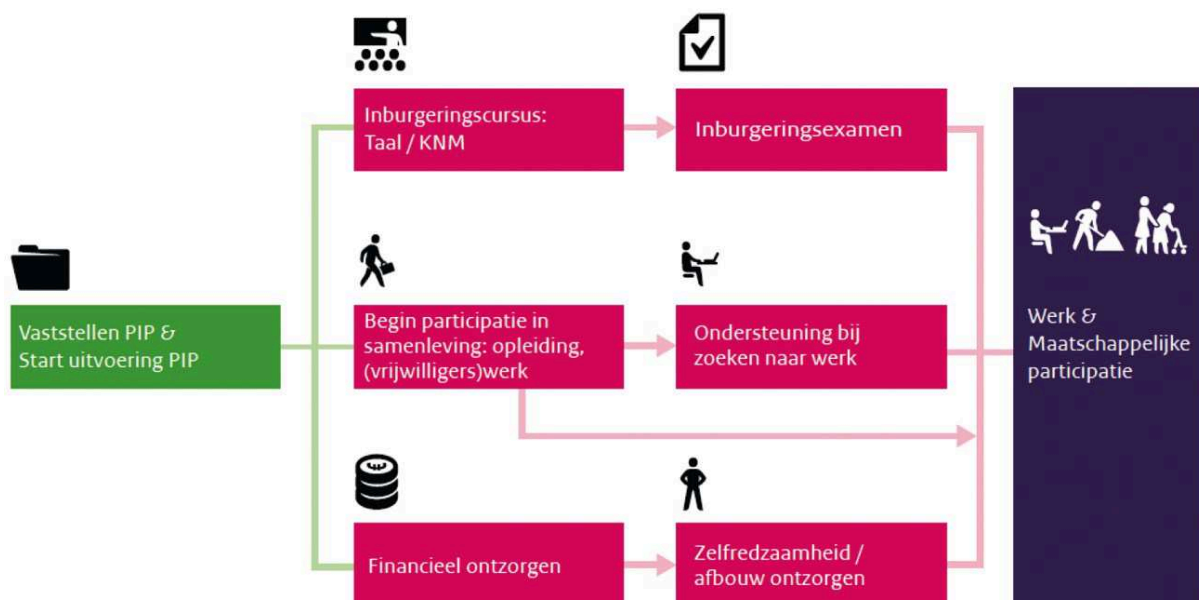
Inleiding

Met ingang van 1 januari 2021 zal de Wet inburgering wijzigen. De huidige wet biedt onvoldoende mogelijkheden om echt in te burgeren en duurzaam te integreren en participeren, ondanks inspanningen van de vergunninghouder en de betrokken partijen.

De belangrijkste voorgestelde wetswijzigingen zijn:

- Regie op de inburgering bij de gemeente
- Inburgering start in het AZC
- Integraal programma dat start met brede intake en Persoonlijk Plan Inburgering (PIP) en Participatie
- Taaleis wordt verhoogd naar B-1
- De gemeente biedt drie leerroutes aan gericht op taal in combinatie met participatie in allerlei vormen (onderwijs; leerwerktrajecten; werk; vrijwilligerswerk; activering, enz.)¹
  - Onderwijsroute: schakelvoorziening naar regulier onderwijs
  - Route B1: taalniveau naar B1 in combinatie met participatie
  - De Z-route: route naar zelfredzaamheid voor degenen die laag leerbaar of analfabeet in hun eigen taal zijn
- Geen vrijstelling van de inburgering
- Vergunninghouders met een bijstandsuitkering worden het eerste half jaar ontzorgd; Gemeenten betalen dan in de periode van ontzorging de vaste lasten, zoals huur en energiekosten en de verplichte verzekeringen, uit de bijstand. De statushouder ontvangt wat resteert en ontvangt de toeslagen.

Schematische weergave nieuwe wet inburgering

¹ De verwachting is dat 60 % de B-1 route zal gaan volgen, 25% de onderwijsroute en 15% de Z-route (bron Ministerie van SZW)

Regionale Stuurgroep Verander Opgave Inburgering

De colleges in de regio Alkmaar hebben besloten om de Verander Opgave Inburgering (VOI) regionaal op te pakken. Daarom is er een Regionale Stuurgroep Verander Opgave Inburgering ingesteld.

Deze bestaat uit de wethouders van de gemeenten in de regio Alkmaar, te weten Heerhugowaard, Alkmaar, Langedijk, Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo.

Het trekkersschap ligt bij de gemeente Heerhugowaard. De Taak van de Stuurgroep VOI is het voorbereiden van de besluitvorming voor de colleges van de gemeenten in regio, om de wetswijziging tijdig te kunnen implementeren.

De Stuurgroep VOI heeft de ambtelijke projectgroep de volgende opdracht gegeven.

Ontwikkel een integraal programma voor statushouders met als uitgangspunt de hieronder beschreven maatschappelijke opgave dat op de ingangsdatum van de nieuwe wet of zoveel eerder als mogelijk geïmplementeerd kan worden.

Plan van Aanpak

De Stuurgroep VOI heeft in mei jl. het Plan van Aanpak vastgesteld. Dit plan treft u als bijlage ter kennisname aan. In dit plan van aanpak wordt een maatschappelijke opgave geformuleerd, die aansluit bij de hoofdlijn van de nieuwe wet inburgering; iedereen doet mee, het liefst via betaald werk. Om inburgering in een breder perspectief te plaatsen wordt de inburgering en het einddoel van integratie en participatie in een integrale maatschappelijke opgave geplaatst:

Statushouders in de regio Alkmaar krijgen vergelijkbare kansen als niet-statushouders. Ze doen actief mee in de maatschappij, het liefst via betaald werk. Op onderdelen wordt een extra inspanning geleverd om bijvoorbeeld de achterstand in taal bij nieuwkomers te verminderen en kennis van onze gemeenten en samenleving bij nieuwkomers te vergroten. Hierbij wordt aangesloten op de leefwereld van de statushouder. Zij voelen zich in hun nieuwe woonplaats veilig, thuis en nuttig.

Mensen hebben zelf de regie over hun leven en worden hierbij ondersteund door de gemeente en betrokken partners. Een goede integratie- en participatieaanpak is nodig voor de stabiliteit en draagkracht van de samenleving.

Toelichting maatschappelijke opgave:

De gemeenten hebben er belang bij om een statushouder zo effectief mogelijk op weg te helpen en te ondersteunen bij de integratie en participatie in de samenleving. Hierbij is het hele sociaal domein betrokken, niet alleen de Participatiewet. De statushouder maakt als het ware een transformatie door van vluchteling tot volwaardig inwoner van de gemeente.

De statushouder wordt ondersteund en begeleid van aankomst in de gemeente totdat hij/zij zelfstandig genoeg functioneert in de samenleving. Zelfstandigheid kan heel breed gezien worden. Huisvesting, het halen van het inburgeringsexamen, het hebben van een sociaal netwerk, het benutten van talenten en zelfontplooiing bijvoorbeeld op school en het kunnen voorzien in eigen levensonderhoud.

Om het plan van aanpak uit te voeren zijn er in oktober verscheidene (bovenregionale) werkgroepen gestart om invulling te geven aan de nieuwe wet inburgering.

Pilots

In het kader van de voorbereiding van de nieuwe wet zijn er dit jaar in de regio Alkmaar een tweetal pilots gestart.

1. *Pilot Brede Intake/PIP in samenwerking met Pilots Regionale Samenwerking Participatiewet*

Over de pilots regionale samenwerking Participatiewet bent u in oktober geïnformeerd. De regierol van gemeenten begint met een brede intake en een Plan Inburgering en Participatie (PIP), gericht op alle leefgebieden. Dit plan wordt in samenspraak met de vergunninghouder opgesteld. Het doel van deze pilot is ervaring opdoen met de brede intake en PIP.

Het intakegesprek vindt plaats in het AZC en wordt, in samenwerking met casemanagers van het COA, uitgevoerd door de klantmanagers van Halte Werk en van de BUCH-werkorganisatie.

In een brede intake komen dertien onderwerpen aan de orde, te weten: leerbaarheid, opleiding, werkervaring, praktische competenties, werknemersvaardigheden, taalniveau, motivatie/interesse, (financiële) zelfredzaamheid, digitale vaardigheden, gezinssituatie, fysieke gezondheid, mentale gezondheid en sociaal netwerk.

Aan de hand van deze brede intake wordt schriftelijk een Plan Inburgering en Participatie (PIP) opgesteld in samenspraak met de vergunninghouder.

2. *Pilot OpenEmbassy*

De pilot OpenEmbassy biedt richting aan gemeenten bij beleidsontwikkeling op basis van kwantitatieve en kwalitatieve data. Kennis vanuit de praktijk biedt kansen om het beleid voor deze doelgroep zo goed mogelijk in te vullen. Er is een online helpdesk waar statushouders 24/7 vragen kunnen stellen (offline contact kan ook). Daarnaast worden verschillende partijen in de regio betrokken om via hen ook vragen op te halen over de doelgroep (denk aan vrijwilligers en professionals die met de doelgroep werken). Open Embassy “vertaalt” op deze wijze de vragen-input van de doelgroep in data-gestuurde kennis. Dit kwalitatief onderzoek resulteert in (beleids)advies voor de gemeenten. Het doel is uiteindelijk op systeemniveau een bijdrage te leveren om tot een zo goed mogelijke dienstverlening voor de doelgroep te komen.

Deze pilot zal dan ook met name in de verkenningsfase en de analyse-fase ingebed worden in de regionale projectgroep. Deze pilot wordt regionaal ingezet vanaf juli 2019 en duurt een jaar.

Naast de twee pilots wordt er ook een ‘*Evaluatieonderzoek huidige programma participatie en integratie*’ uitgevoerd door het externe Verweij-Jonker instituut. Met subsidie van het Ministerie van SZW is er een evaluatieonderzoek naar het lopende programma participatie en integratie gestart in oktober jl. Met de evaluatie wil de regio Alkmaar antwoord krijgen op de kernvragen: *Wat werkt goed, wat werkt minder goed, voor welke doelgroepen, hoe werkt het en onder welke voorwaarden?* De evaluatie van het integratie- en participatieprogramma richt zich op de realisatie van de (sub)doelen en het resultaat, zowel kwalitatief als kwantitatief. De doelgroep zelf wordt meegenomen in de beantwoording van deze vraag, bijvoorbeeld door interviews en groepsgesprekken. De rapportage wordt in mei 2020 opgeleverd.

Wat doen we ondertussen?

De vergunninghouders die nu en tot de ingangsdatum van de nieuwe wet inburgeren worden in beeld gebracht en er wordt bekeken of zij in voldoende mate gebruik maken van de

bestaande integratie- en participatievoorzieningen. Als dit niet zo is, bepaalt de klantmanager van Halte Werk/BUCH-werkorganisatie of er aanvullende acties nodig zijn, zoals extra taalverwerving, inzet vrijwilligerswerk etc. De minister heeft hiervoor extra middelen beschikbaar gesteld. Deze zijn opgenomen in de begroting.

Besluitvorming Rijk

Het wetsvoorstel en de memorie van toelichting zijn in juni jl. gepubliceerd. Daarna heeft de consultatie op de nieuwe wet plaatsgevonden. Gemeente Alkmaar heeft via de bestaande lijnen (VNG, G40 en Divosa) gereageerd op het wetsvoorstel. Deze zijn verwoord in een brief van de VNG die u eerder heeft ontvangen. De minister beraadt zich op dit moment over de reacties die op de consultatie zijn binnengekomen.

Eerder heeft de VNG naar aanleiding van een motie van de G40, die door vrijwel alle gemeenten en ook door de colleges van de regio Alkmaar is gesteund, gesteld dat er voldoende (financiële) middelen beschikbaar moeten komen om de wet tijdig en goed te kunnen implementeren. De minister heeft ingestemd met een gezamenlijk onafhankelijk financieel onderzoek, en heeft toegezegd de uitkomsten van het onderzoek zwaar laten meewegen in de verdere bespreking van de ambities van het nieuwe inburgeringsstelsel. Dit onderzoek is afgerond. Het onderzoek wijst uit dat voor de uitvoering van de nieuwe wet structureel 197 miljoen nodig is. Dat is 42,3 miljoen meer dan het ministerie van SZW wil uittrekken. Over de uitkomst hiervan wordt in november tussen de minister en de VNG gesproken.

Planning Rijk

Het wetgevingstraject is afhankelijk van een aantal (externe) factoren en partijen. Dat betekent dat deze planning nog kan veranderen.

Mijlpaal	Datum
Bestuurlijk overleg Minister SZW en VNG, o.a. over financiën en randvoorwaarden	november 2019
Wetgevingstoetsen, CWIZO, RWIZO, Ministerraad	oktober- december 2019
Adviesaanvraag Wet Inburgering naar Raad van State	december 2019
Consultatie lagere wet- en regelgeving	februari – april 2020
Verzending Tweede Kamer	einde Q1 2020
Resultaten landelijke pilots en evaluatie bestaande trajecten met aanbevelingen bekend	mei t/m december 2020
Publicatie Wet Inburgering in Staatsblad	1 oktober 2020
Beoogde inwerkingtreding VOI	1 januari 2021

Regionale Raadsinformatiebijeenkomst

In het voorjaar van 2020 wordt u in een regionale raadsinformatie verder geïnformeerd over de stand van zaken en de voortgang van de ontwikkeling en implementatie van de nieuwe wet.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met Peter van Linden van het domein SamenLeven/team beleid. Hij is bereikbaar op telefoonnummer 088 909 7198. Of stuur een e-mail naar: petervanlinden@debuch.nl.